

TULKOJUMS

BUDAPEŠTAS KONVENCIJA**par līgumu par preču pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (CMNI) (*)**

VALSTIS, KAS IR ŠĪS KONVENCIJAS PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ 1975. gada 1. augusta Konferences par drošību un sadarbību Eiropā noslēguma akta ieteikumus attiecībā uz tiesisko režīmu saskaņošanu, lai Reinas kuģniecības centrālās komisijas un Donavas komisijas dalībvalstis sadarbībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisiju attīstītu transportu,

ATZĪSTOT, ka nepieciešams un vēlams ar kopīgu vienošanos ieviest konkrētus vienotus noteikumus attiecībā uz līgumiem par preču pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem,

IR NOLĒMUŠAS šajā nolūkā parakstīt konvenciju un tāpēc ir vienojušās par turpmāko.

I NODAĻA

VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1. pants

Definīcijas

Šajā konvencijā:

- 1) "pārvadājuma līgums" ir jebkura veida līgums, kurā pārvadātājs uzņemas par pārvadājuma maksu pārvadāt preces pa iekšējiem ūdensceļiem;
- 2) "pārvadātājs" ir persona, kura ir noslēgusi vai kuras vārdā ir noslēgts pārvadājuma līgums ar nosūtītāju;
- 3) "faktiskais pārvadātājs" ir jebkura persona, kas nav pārvadātāja darbinieks vai aģents, kurai pārvadātājs ir uzticējis pārvadājuma vai pārvadājuma daļas izpildi;
- 4) "nosūtītājs" ir persona, kura ir noslēgusi vai kuras vārdā ir noslēgts pārvadājuma līgums ar pārvadātāju;
- 5) "saņēmējs" ir persona, kurai ir tiesības saņemt preces;
- 6) "pārvadājuma dokuments" ir dokuments, kas izstrādāts kā kravaszīme, preču pavadzīme vai jebkurš cits tirdzniecībā izmantots dokuments, ar kuru apliecina, ka ir noslēgts pārvadājuma līgums, un to, ka pārvadātājs ir pārņēmis vai iekrāvis preces;
- 7) "preces" neietver stumtus vai vilktus kuģus, pasažieru bagāžu vai transportlīdzekļus; ja preces tiek apkopotas konteinerā, uz paletes, līdzīgā transporta priekšmetā vai uz tā vai arī ja tās ir iesaiņotas, "preces" ietver minēto transporta vai iesaiņojuma priekšmetu, ja to piegādājis nosūtītājs;
- 8) "rakstiski" nozīmē, ja attiecīgās puses nav vienojušās citādi, informācijas nodošanu, izmantojot elektroniskus, optiskus vai līdzīgus saziņas līdzekļus, tostarp, bet ne tikai, telegrammu, faksu, teleksu, e-pastu vai elektronisku datu apmaiņu (EDI), ja informācija ir pieejama tādā veidā, lai pēc tam to varētu izmantot kā atsauci;
- 9) saskaņā ar šo konvenciju piemērojami valsts tiesību akti ir attiecīgajā valstī spēkā esošās tiesību normas, kas nav starptautiskie privāttiesību noteikumi.

(*) Pieņemta diplomātiskajā konferencē, ko kopīgi organizēja CCNR, Donavas komisija un ANO/EEK un kas no 2000. gada 25. septembra līdz 3. oktobrim notika Budapeštā.

*2. pants***Piemērošanas joma**

1. Šo konvenciju piemēro visiem pārvadājuma līgumiem, saskaņā ar kuriem preču iekraušanas osta vai pārņemšanas vieta un preču izkraušanas osta vai piegādes vieta atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena valsts ir šīs konvencijas Līgumslēdzēja valsts. Ja līgumā ir paredzēta izvēle starp vairākām izkraušanas ostām vai piegādes vietām, izvēli nosaka izkraušanas osta vai piegādes vieta, uz kuru preces ir faktiski piegādātas.
2. Šo konvenciju piemēro, ja pārvadājuma līguma mērķis ir preču pārvadāšana bez pārkraušanas, gan pa iekšējiem ūdensceļiem, gan pa ūdeņiem, kuriem piemēro noteikumus jūrniecības jomā saskaņā ar 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ja vien:
 - a) jūras kravaszīme nav izsniegta saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem jūrniecības jomā vai
 - b) attālumš, kas jāpārvar pa ūdeņiem, kuriem piemēro noteikumus jūrniecības jomā, nav lielāks.
3. Šo konvenciju piemēro, neraugoties uz kuģa valstspiederību, reģistrācijas vai piederības ostu vai to, vai tas ir jūras vai iekšzemes navigācijas kuģis, kā arī neraugoties uz pārvadātāja, nosūtītāja vai saņēmēja valstspiederību, juridisko adresi vai pastāvīgo dzīvesvietu.

II NODAĻA

LĪGUMSLĒDZĒJU PUŠU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI*3. pants***Preču pārņemšana, pārvadāšana un piegāde**

1. Pārvadātājs pārvadā preces līdz piegādes vietai noteiktā laikā un piegādā tās saņēmējam tādā stāvoklī, kādā tās pārvadātājam tika nodotas.
2. Ja nav panākta citāda vienošanās, preču pārņemšana un piegāde notiek uz kuģa klāja.
3. Pārvadātājs nolemj, kurš kuģis ir jāizmanto. Viņš apņemas pirms reisa un uzsākot reisu veikt pietiekami rūpīgu pārbaudi, lai nodrošinātu, ka, ņemot vērā pārvadājamās preces, kuģis ir gatavs saņemt kravu, derīgs kuģošanai, nodrošināts ar apkalpi un aprīkots, kā paredzēts spēkā esošajos noteikumos, un saņēmis vajadzīgās valsts un starptautiskās atļaujas attiecīgo preču pārvadāšanai.
4. Ja ir panākta vienošanās, ka pārvadājumu veic ar speciālu kuģi vai kuģa veidu, pārvadātājam ir tiesības iekraut vai pārkraut visas preces vai daļu no tām citā kuģī vai cita veida kuģī bez nosūtītāja piekrišanas, tikai:
 - a) ja rodas tādi apstākļi kā bēgums, sadursme vai citi kuģošanas šķēršļi, ko nevarēja paredzēt pārvadājuma līguma noslēgšanas brīdī, kuros preču iekraušana vai pārkraušana ir nepieciešama, lai izpildītu pārvadājuma līgumu, un ja pārvadātājs nevar atbilstīgā laikposmā saņemt nosūtītāja norādījumus, vai
 - b) ja tas notiek saskaņā ar tās ostas praksi, kurā kuģis atrodas.
5. Pārvadātājs nodrošina, ka preču iekraušana, izvietošana un nostiprināšana neietekmē kuģa drošību, izņemot gadījumus, kad tas ir nosūtītāja pienākums.
6. Pārvadātājam ir tiesības pārvadāt preces uz klāja vai atklātos kuģos tikai tādā gadījumā, ja ir panākta vienošanās ar nosūtītāju, tas atbilst attiecīgā darījuma praksei vai ir paredzēts vispārējo tiesību noteikumos.

*4. pants***Faktiskais pārvadātājs**

1. Līgums, kas atbilst 1. panta 1. punktā noteiktajai definīcijai un ir noslēgts starp pārvadātāju un faktisko pārvadātāju, ir pārvadājuma līgums šīs konvencijas nozīmē. Šādā līgumā visus šīs konvencijas noteikumus, kas attiecas uz nosūtītāju, piemēro pārvadātājam, un noteikumus, kas attiecas uz pārvadātāju, piemēro faktiskajam pārvadātājam.

2. Ja pārvadātājs ir uzticējies faktiskajam pārvadātājam veikt pārvadājumu vai daļu no tā, ievērojot vai neievērojot pārvadājuma līgumā paredzēto brīvību veikt šo darbību, pārvadātājs joprojām ir atbildīgs par visu pārvadājumu saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem. Visus šīs konvencijas noteikumus, ar kuriem reglamentē pārvadātāja atbildību, piemēro arī faktiskā pārvadātāja atbildībai attiecībā uz viņa veikto pārvadājumu.
3. Pārvadātājs informē nosūtītāju par visiem gadījumiem, kad viņš uztic faktiskajam pārvadātājam veikt pārvadājumu vai tā daļu.
4. Jebkura vienošanās ar nosūtītāju vai saņēmēju, kas paplašina pārvadātāja atbildību saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem, skar faktisko pārvadātāju tikai tiktāl, ciktāl viņš ir skaidri un rakstiski piekritis to pildīt. Faktiskais pārvadātājs var izmantot tiesības celt visus iebildumus, uz ko ir tiesības pārvadātājam saskaņā ar pārvadājuma līgumu.
5. Ja un ciktāl pārvadātājs un faktiskais pārvadātājs ir atbildīgi, to atbildība ir solidāra un atsevišķa. Nekas šajā pantā neskar regresa prasījuma tiesības starp tiem.

5. pants

Piegādes laiks

Pārvadātājs piegādā preces termiņā, kas noteikts pārvadājuma līgumā; ja termiņš nav noteikts, tad termiņā, kurš būtu saprātīgi sagaidāms no rūpīga pārvadātāja, ņemot vērā reisa apstākļus un netraucētu kuģošanu.

6. pants

Nosūtītāja pienākumi

1. Nosūtītājam jāmaksā pārvadājuma līgumā paredzētās summas.
2. Nosūtītājs pirms preču nodošanas rakstiski sniedz pārvadātājam šādus datus par pārvadājamajām precēm:
 - a) preču izmēri, skaits vai svars un tilpuma faktors;
 - b) preču identifikācijai nepieciešamās zīmes;
 - c) preču veids, īpatnības un īpašības;
 - d) norādījumi par precēm piemērojamiem muitas vai administratīviem noteikumiem;
 - e) citi nepieciešami dati, kas jāieraksta pārvadājuma dokumentā.

Nododot preces, nosūtītājs nodod pārvadātājam arī visus nepieciešamos pavaddokumentus.

3. Ja tas vajadzīgs saistībā ar preču veidu, nosūtītājs, ņemot vērā noteikto pārvadājuma darbību, iesaiņo preces tādā veidā, kas tās pasargā no zaudējuma vai bojājuma laikposmā no to pārņemšanas, ko veic pārvadātājs, līdz piegādes brīdim un kas nodrošina, ka preces nerada kuģa vai citu preču bojājumus. Saskaņā ar panākto vienošanos attiecībā uz pārvadājumu nosūtītājs nodrošina arī piemērotu marķējumu atbilstīgi piemērojamiem starptautiskajiem vai valsts noteikumiem vai, ja šādu noteikumu nav, saskaņā ar noteikumiem un praksi, ko vispārīgi atzīst iekšzemes kuģniecībā.
4. Kā noteikts pienākumos, kas jāuzņemas pārvadātājam, nosūtītājs iekrauj un izvieto preces un nostiprina tās saskaņā ar iekšzemes kuģniecības praksi, ja vien pārvadājuma līgumā nav noteikts citādi.

7. pants

Bīstamas un piesārņojošas preces

1. Ja ir jāpārvadā bīstamas vai piesārņojošas preces, nosūtītājs pirms preču nodošanas un papildus 6. panta 2. punktā minētajiem datiem skaidri un rakstiski informē pārvadātāju par bīstamību un piesārņojuma risku, ko rada šīs preces, un veicamajiem piesardzības pasākumiem.

2. Ja bīstamu un piesārņojošu preču pārvadāšanai ir vajadzīga atļauja, nosūtītājs nodod nepieciešamos dokumentus ne vēlāk kā brīdī, kad viņš nodod preces.
3. Ja bīstamu vai piesārņojošu preču pārvadājuma turpināšana, izkraušana vai piegāde ir kļuvusi neiespējama, jo nav administratīvas atļaujas, nosūtītājs sedz izmaksas, kas rodas, nogādājot preces atpakaļ iekraušanas ostā vai tuvākajā vietā, kur tās drīkst izkraut un piegādāt vai ar tām drīkst rīkoties.
4. Tūlītēja dzīvības, īpašuma vai vides apdraudējuma gadījumā pārvadātājam ir tiesības izkraut preces, padarīt tās nekaitīgas vai tajos gadījumos, kad šāds pasākums ir samērīgs ar preču radītajiem draudiem, iznīcināt tās, pat ja pirms to pārņemšanas pārvadātājs tika informēts vai viņam citādā veidā kļuva zināmi apdraudējuma vai piesārņojuma riski, ko rada šīs preces.
5. Ja pārvadātājam ir tiesības veikt iepriekš 3. vai 4. punktā minētos pasākumus, viņš var pieprasīt kompensāciju par zaudējumiem.

8. pants

Nosūtītāja atbildība

1. Nosūtītājs pat tad, ja viņam nevar piedēvēt kļūdu, ir atbildīgs par visiem zaudējumiem un izmaksām, kas radušās pārvadātājam vai faktiskajam pārvadātājam tāpēc, ka
 - a) 6. panta 2. punktā vai 7. panta 1. punktā minēto datu vai informācijas nav, tā ir neprecīza vai nepilnīga;
 - b) bīstamas vai piesārņojošas preces nav marķētas vai iezīmētas saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem vai valsts noteikumiem vai, ja šādu noteikumu nav, saskaņā ar noteikumiem un praksi, ko vispārīgi atzīst iekšzemes kuģniecībā;
 - c) nav vajadzīgo pavaddokumentu, tie ir neprecīzi vai nepilnīgi.

Pārvadātājs nevar atsaukties uz nosūtītāja atbildību, ja tiek pierādīts, ka kļūda ir piedēvējama pašam pārvadātājam, viņa darbiniekiem vai aģentiem. Tas pats attiecas uz faktisko pārvadātāju.

2. Nosūtītājs ir atbildīgs par to personu rīcību un nolaidību, kuru pakalpojumus viņš izmanto, lai veiktu uzdevumus un pildītu pienākumus, kas minēti 6. un 7. pantā, ja šādas personas rīkojas atbilstīgi saviem amata pienākumiem, tāpat kā tad, ja tā būtu viņa paša rīcība vai nolaidība.

9. pants

Pārvadātāja ierosināta pārvadājuma līguma pārtraukšana

1. Pārvadātājs drīkst pārtraukt pārvadājuma līgumu, ja nosūtītājs nav izpildījis 6. panta 2. punktā vai 7. panta 1. un 2. punktā noteiktos pienākumus.
2. Ja pārvadātājs izmanto pārtraukšanas tiesības, viņš drīkst izkraut preces uz nosūtītāja rēķina un pēc izvēles pieprasīt samaksāt vienu no šīm summām:
 - a) vienu trešdaļu no noteiktās pārvadājuma maksas vai
 - b) papildus maksai par dīkstāvi kompensāciju, kas ir vienāda ar radušos izmaksu un ciesto zaudējumu summu, kā arī, ja reiss jau ir sācies, pārvadājuma maksu par notikušo reisa daļu.

10. pants

Preču piegāde

1. Neatkarīgi no nosūtītāja pienākuma saskaņā ar 6. panta 1. punktu, saņēmējs, kurš pēc preču nonākšanas piegādes vietā pieprasa to piegādi saskaņā ar pārvadājuma līgumu, ir atbildīgs par pārvadājuma maksu un citiem maksājumiem saistībā ar precēm, kā arī par savu ieguldījumu jebkuru avārijas gadījumā radušos zaudējumu segšanā. Ja nav pārvadājuma dokumenta vai ja šāds dokuments nav iesniegts, saņēmējs ir atbildīgs par pārvadājuma maksu, par kuru panākta vienošanās ar nosūtītāju, ja tā atbilst tirgus praksei.

2. Preču nodošanu saņēmēja rīcībā saskaņā ar pārvadājuma līgumu, konkrētā darījuma praksi vai vispārējo tiesību noteikumiem, kurus piemēro izkraušanas ostā, uzskata par piegādi. Noteikto preču nodošanu iestādei vai trešai personai arī uzskata par piegādi.

III NODAĻA

PĀRVADĀJUMA DOKUMENTI

11. pants

Veids un saturs

1. Pārvadātājs izdod pārvadājuma dokumentu katram pārvadājumam, kuru reglamentē ar šo konvenciju; kravaszīmi viņš izdod tikai tad, ja nosūtītājs to pieprasa un ja par to ir panākta vienošanās, pirms preces tika iekrautas vai pirms tās tika pārņemtas pārvadāšanai. Pārvadājuma līguma spēkā esamību neietekmē fakts, ka pārvadājuma dokumenta nav vai ka tas ir nepilnīgs.

2. Uz pārvadājuma dokumenta jābūt pārvadātāja, kuģa kapteiņa vai pārvadātāja pilnvarotas personas parakstam. Pārvadātājs drīkst prasīt nosūtītājam apstiprināt oriģinālu vai kopiju ar parakstu. Paraksts drīkst būt rakstīts ar roku, drukāts faksā, perforēts, uzspiests ar zīmogu, izveidots simbolu vai jebkurā citā veidā, izmantojot mehāniskus vai elektro-niskus līdzekļus, ja tas nav aizliegts ar tās valsts tiesību aktiem, kurā pārvadājuma dokuments tika izdots.

3. Ja nav pierādījumu par pretējo, pārvadājuma dokuments ir *prima facie* pierādījums par pārvadājuma līguma noslēgšanu un tā saturu, kā arī par to, ka pārvadātājs ir pārņēmis preces. Tas ļauj prezumēt, ka pārvadāšanai pārņemtās preces atbilst aprakstam pārvadājuma dokumentā.

4. Ja pārvadājuma dokuments ir kravaszīme, ar to pietiek, lai noteiktu attiecības starp pārvadātāju un saņēmēju. Pārvadājuma līguma nosacījumi arī turpmāk nosaka attiecības starp pārvadātāju un nosūtītāju.

5. Pārvadājuma dokumentā papildus jau nosauktajiem iekļauj šādus datus:

- a) pārvadātāja un nosūtītāja nosaukums (vārds, uzvārds), domicils, juridiskā adrese vai pastāvīgā dzīvesvieta;
- b) preču saņēmējs;
- c) tā kuģa nosaukums vai numurs, kurš ir pārņēmis uz klāja preces, vai dati pārvadājuma dokumentā, kuros norādīts, ka pārvadātājs ir pārņēmis preces, bet tās vēl nav iekrautas kuģī;
- d) iekraušanas osta vai vieta, kur preces tika pārņemtas, un preču izkraušanas osta vai piegādes vieta;
- e) preču veida parastais nosaukums, to iesaiņojuma metode un attiecībā uz bīstamām un piesārņojošām precēm – to nosaukums saskaņā ar spēkā esošajām prasībām vai, ja šāda nosaukuma nav, vispārējais nosaukums;
- f) to preču izmēri, skaits vai svars, kā arī identifikācijas zīmes, kuras ir pārņemtas uz klāja vai pārņemtas, lai veiktu pārvadāšanu;
- g) vajadzības gadījumā paziņojums, ka preces pārvadā vai drīkst pārvadāt uz klāja vai uz atklāta kuģa;
- h) noteikumi par pārvadājuma maksu, par kuriem panākta vienošanās;
- i) preču pavadzīmes gadījumā norāde par to, vai tas ir oriģināls vai kopija; kravaszīmes gadījumā — oriģinālu skaits;
- j) izdošanas vieta un datums.

Pārvadājuma dokumenta juridisko raksturu konvencijas 1. panta 6. punkta nozīmē neietekmē viena vai vairāku šajā punktā minēto datu trūkums.

12. pants

Pārvadājuma dokumenta atrunas

1. Pārvadātājam ir tiesības ietvert pārvadājuma dokumentā atrunas par:
 - a) preču izmēriem, skaitu vai svaru, ja viņam ir pamats domāt, ka nosūtītāja sniegtie dati nav pareizi, vai ja viņam bija atbilstīgi līdzekļi šādu datu pārbaudei, īpaši tāpēc, ka preces nav saskaitītas, izmērītas vai nosvērtas viņa klātbūtnē, vai tāpēc, ka bez skaidras vienošanās izmēri vai svars ir noteikti, mērot iegrīmi;
 - b) identifikācijas zīmēm, kas nav skaidri un uz ilgu laiku piestiprinātas pie pašām precēm vai – iesaiņotu preču gadījumā — pie taras vai iepakojumiem;
 - c) preču faktisko stāvokli.
2. Ja pārvadātājs nenorāda preču faktisko stāvokli vai atrunas attiecībā uz to, tiek uzskatīts, ka viņam pārvadājuma dokumentā jānorāda, ka preču faktiskais stāvoklis bija labs.
3. Ja saskaņā ar pārvadājuma dokumentā norādītajiem datiem preces tiek ievietotas konteinerā vai kuģa kravas telpā un tās apzīmogo persona, kas nav pārvadātājs, viņa darbinieks vai aģents, un ja ne konteiners, ne zīmogi nav bojāti vai salauzti, sasniedzot izkraušanas ostu vai piegādes vietu, tiek prezumēts, ka preču zaudējums vai bojājumi pārvadājuma laikā nav notikuši.

13. pants

Kravaszīme

1. Kravaszīmes oriģināli ir īpašumtiesību dokumenti, kas izsniegti uz saņēmēja, pasūtītāja vai uzrādītāja vārda.
2. Galamērķi preces piegādā tikai apmaiņā pret sākotnēji iesniegtu kravaszīmes oriģinālu, lai pret citiem oriģināliem nevarētu pieprasīt turpmāku piegādi.
3. Ja pārvadātājs ir pārņēmis preces, kravaszīmes nodošanai personai, kurai tādējādi rodas tiesības saņemt preces, ir tās pašas sekas kā preču nodošanai, ciktāl tas skar tiesību iegūšanu uz precēm.
4. Ja kravaszīme ir nodota trešai personai, tostarp saņēmējam, kurš ir rīkojies labticīgi saskaņā ar tajā minēto preču aprakstu, pierādījumu par pretējo attiecībā uz 11. panta 3. punktā un 12. panta 2. punktā noteikto prezumpciju nepieņem.

IV NODAĻA

TIESĪBAS RĪKOTIES AR PRECĒM

14. pants

Rīkošanās tiesību turētājs

1. Nosūtītājs ir pilnvarots rīkoties ar precēm; jo īpaši viņš drīkst prasīt, lai pārvadātājs pārtrauktu preču pārvadājumu, mainītu piegādes vietu vai piegādātu preces citam saņēmējam, kas nav pārvadājuma dokumentā norādītais saņēmējs.
2. Nosūtītāja tiesības rīkoties beidz pastāvēt, līdzko saņēmējs pēc preču nonākšanas noteiktajā piegādes vietā ir pieprasījis preču piegādi un,
 - a) ja pārvadājums notiek saskaņā ar preču pavadzīmi, līdzko oriģināls ir nodots saņēmējam;
 - b) ja pārvadājums notiek saskaņā ar kravaszīmi, līdzko nosūtītājs ir atteicies no visiem savā īpašumā esošajiem oriģināliem, nododot tos citai personai.
3. Veicot atbilstīgu ierakstu preču pavadzīmē, nosūtītājs drīkst preču pavadzīmes izsniegšanas brīdī atteikties no savām tiesībām rīkoties par labu saņēmējam.

*15. pants***Rīkošanās tiesību īstenošanas nosacījumi**

Nosūtītājam vai 14. panta 2. un 3. punkta gadījumā – saņēmējam, ja viņš vēlas īstenot savas tiesības rīkoties:

- a) kravasziemes izdošanas gadījumā jāiesniedz visi oriģināli pirms preču nonākšanas noteiktajā piegādes vietā;
- b) cita pārvadājuma dokumenta, kas nav kravaszieme, izmantošanas gadījumā jāiesniedz šis dokuments, kurš ietver jaunus norādījumus pārvadātājam;
- c) jākompensē pārvadātājam visas norādījumu izpildes laikā radītās izmaksas un bojājumi;
- d) jāsamaksā visa noteiktā pārvadājuma maksa, preces izkraujot pirms to nonākšanas noteiktajā piegādes vietā, ja vien pārvadājuma līgumā nav norādīts citādi.

V NODAĻA

PĀRVADĀTĀJA ATBILDĪBA*16. pants***Atbildība par zaudējumu**

1. Pārvadātājs ir atbildīgs par zaudējumu, kas rodas tāda preču zaudējuma vai bojājuma rezultātā, kurš noticis laikposmā no to pārņemšanas pārvadāšanai līdz piegādei, vai piegādes kavēšanās rezultātā, ja vien viņš nevar pierādīt, ka zaudējums noticis tādu apstākļu dēļ, ko rūpīgs pārvadātājs nebūtu varējis novērst un kas radījuši sekas, no kurām viņš nebūtu varējis izvairīties.
2. Pārvadātāja atbildību par zaudējumu, kas radies tāda preču zaudējuma vai bojājuma rezultātā, kurš noticis laikā, pirms preces tiek iekrautas kuģī, vai laikā pēc to izkraušanas no kuģa, reglamentē ar valsts tiesību aktiem, ko piemēro pārvadājuma līgumam.

*17. pants***Darbinieki un aģenti**

1. Pārvadātājs ir atbildīgs par to savu darbinieku un aģentu rīcību un nolaidību, kuru pakalpojumus viņš izmanto pārvadājuma līguma izpildes laikā, ja šādas personas rīkojas saskaņā ar saviem amata pienākumiem, tāpat kā gadījumā, ja tā būtu viņa paša rīcība vai nolaidība.
2. Ja pārvadājumu veic faktiskais pārvadātājs saskaņā ar 4. pantu, pārvadātājs ir atbildīgs arī par faktiskā pārvadātāja un viņa darbinieku un aģentu, kuri rīkojas saskaņā ar saviem amata pienākumiem, rīcību un nolaidību.
3. Ja tiek celta prasība pret pārvadātāja vai faktiskā pārvadātāja darbiniekiem un aģentiem, šādām personām, ja viņas pierāda, ka ir rīkojušās saskaņā ar saviem amata pienākumiem, ir tiesības uz atbrīvojumiem no atbildības un atbildības ierobežojumiem, uz kuriem ir tiesības pārvadātājam vai faktiskajam pārvadātājam saskaņā ar šo konvenciju.
4. Iestādes norīkotu loci, kuru nevar brīvi izvēlēties, neuzskata par darbinieku vai aģentu 1. punkta nozīmē.

*18. pants***Speciāli atbrīvojumi no atbildības**

1. Pārvadātāju un faktisko pārvadātāju atbrīvo no atbildības, ja zaudējums, bojājums vai kavējums notiek viena no turpmāk uzskaitīto apstākļu vai risku rezultātā:
 - a) nosūtītāja, saņēmēja vai personas, kurai ir tiesības rīkoties ar precēm, rīcība vai nolaidība;
 - b) preču apstrāde, iekraušana, izvietošana vai izkraušana, ko veic nosūtītājs, saņēmējs vai trešās personas, rīkojoties nosūtītāja vai saņēmēja vārdā;

- c) preču pārvadāšana uz klāja vai atklātos kuģos, ja par šādu pārvadāšanu ir panākta vienošanās ar nosūtītāju, tā atbilst konkrētā darījuma praksei vai paredzēta spēkā esošajos noteikumos;
- d) preces, kuras pēc būtības ir pakļautas pilnīgam vai daļējam zudumam vai bojājumiem, īpaši lūšanas, rūsēšanas, pūšanas, žūšanas, noplūdes, parasta vietēja nodiluma (zaudējot tilpumu vai svaru) vai kaitēkļu vai grauzēju ietekmē;
- e) iesaiņojuma trūkums vai defekti to preču gadījumā, kuras pēc būtības ir pakļautas zudumam vai bojājumiem, ja nav iesaiņotas vai ja iesaiņojumam ir defekti;
- f) nepietiekamas vai nepiemērotas preču identifikācijas zīmes;
- g) glābšanas darbības vai glābšanas darbību mēģinājumi iekšējos ūdensceļos;
- h) dzīvu dzīvnieku pārvadāšana, izņemot gadījumus, kad pārvadātājs ir veicis pasākumus vai ievērojis norādījumus, par kuriem panākta vienošanās pārvadājuma līgumā.

2. Ja, pamatojoties uz gadījuma apstākļiem, bojājumu varētu attiecināt uz vienu vai vairākiem apstākļiem vai riskiem, kas uzskaitīti šā panta 1. punktā, tiek prezumēts, ka to ir izraisījis šāds apstāklis vai risks. Šo prezumēšanu nepiemēro, ja cietusī puse pierāda, ka nodarītais zaudējums nav radies vai nav radies tikai viena šā panta 1. punktā uzskaitītā apstākļa vai riska rezultātā.

19. pants

Kompensācijas aprēķins

1. Ja pārvadātājs ir atbildīgs par preču pilnīgu zaudējumu, kompensācija, kas viņam jāmaksā, ir vienāda ar preču vērtību piegādes vietā un datumā saskaņā ar pārvadājuma līgumu. Preču piegāde personai, kas nav pilnvarotā persona, tiek uzskatīta par preču zaudējumu.
2. Preču daļēja zaudējuma vai bojājuma gadījumā pārvadātājs ir atbildīgs tikai par vērtības samazinājumu.
3. Preču vērtību nosaka saskaņā ar preču biržas cenu vai, ja šādas cenas nav, saskaņā ar to tirgus cenu vai, ja nav preču biržas cenas vai tirgus cenas, atsaucoties uz tāda paša veida un kvalitātes preču normālo vērtību piegādes vietā.
4. Attiecībā uz precēm, kuras pēc savas būtības ir pakļautas vietējam nodilumam pārvadājuma laikā, pārvadātāju, neraugoties uz pārvadājuma garumu, var saukt pie atbildības tikai par to vietējā nodiluma daļu, kas pārsniedz parastu vietējo nodilumu (zaudējot tilpumu vai svaru), kurš noteikts pušu pārvadājuma līgumā vai, ja tā nav, saskaņā ar noteikumiem vai iedibinātu praksi piegādes vietā.
5. Šā panta noteikumi neskar pārvadātāja tiesības attiecībā uz pārvadājuma maksu, kas noteikta pārvadājuma līgumā vai, ja šajā ziņā nav īpašas vienošanās, tad saskaņā ar piemērojamajiem valsts noteikumiem vai praksi.

20. pants

Atbildības maksimālie ierobežojumi

1. Kā noteikts 21. pantā un šā panta 4. punktā, un neraugoties uz prasību, kas celta pret pārvadātāju, viņš nekādos apstākļos nav atbildīgs par summu, kas pārsniedz 666,67 norēķinu vienības par iesaiņojumu vai citu pārvadājuma vienību vai 2 norēķinu vienības uz pārvadājuma dokumentā noteiktā svara kilogramu par zaudētajām vai bojātajām precēm, atkarībā no tā, kura summa ir lielāka. Ja iesaiņojums vai cita pārvadājuma vienība ir konteiners un ja pārvadājuma dokumentā nav minēts iesaiņojums vai pārvadājuma vienība, kas apkopota konteinerā, 666,67 norēķinu vienības aizstāj ar 1 500 norēķinu vienībām par konteineru bez tajā esošajām precēm un papildus ar 25 000 norēķinu vienībām par konteinerā esošajām precēm.
2. Ja preces atrodas konteinerā, uz paletes vai līdzīgā transporta priekšmetā, tad par iesaiņojumu vai pārvadājuma vienību uzskata iepakojumus vai citas pārvadājuma vienības, kas uzskaitītas pārvadājuma dokumentā kā transporta priekšmeti, kuros vai uz kuriem preces ir iesaiņotas. Izņemot iepriekš minēto, preces, kuras iesaiņotas šādos transporta priekšmetos vai uz tiem, uzskata par vienu pārvadājuma vienību. Gadījumos, kad pats transporta priekšmets ir pazudis vai bojāts, minēto transporta priekšmetu, ja tas nav pārvadātāja īpašums vai ja to nav sagādājis pārvadātājs, uzskata par vienu atsevišķu pārvadājuma vienību.

3. Zaudējuma gadījumā, kas rodas piegādes kavēšanās rezultātā, pārvadātāja atbildība nepārsniedz pārvadājuma maksu. Tomēr kopējā atbildība saskaņā ar 1. punktu un šā punkta pirmo teikumu nepārsniedz ierobežojumu, kurš būtu jānosaka saskaņā ar 1. punktu par pilnīgu to preču zaudējumu, uz kurām attiecas šāda atbildība.
4. Šā panta 1. punktā minētos atbildības maksimālos ierobežojumus nepiemēro:
 - a) ja preču vai transporta priekšmetu veids un augstāka vērtība ir skaidri norādīta pārvadājuma dokumentā un pārvadātājs nav atspēkojis šīs specifikācijas, vai
 - b) ja puses ir skaidri vienojušās par augstākiem atbildības maksimālajiem ierobežojumiem.
5. No pārvadātāja, faktiskā pārvadātāja un viņu darbiniekiem un aģentiem atgūstamā kompensācijas kopsumma par to pašu zaudējumu nepārsniedz šajā pantā paredzētās atbildības kopējos ierobežojumus.

21. pants

Atbildības ierobežojuma tiesību zaudēšana

1. Pārvadātājam vai faktiskajam pārvadātājam nav tiesību uz atbrīvojumiem no atbildības un atbildības ierobežojumiem, kas paredzēti šajā konvencijā vai pārvadājuma līgumā, ja tiek pierādīts, ka viņš pats ir izraisījis bojājumu ar rīcību vai nolaidību, vai nu ar nolūku radīt šādu bojājumu, vai neapdomīgas darbības dēļ, apzinoties, ka šāds bojājums, visticamāk, radīsies.
2. Tāpat darbiniekiem un aģentiem, kuri rīkojas pārvadātāja vai faktiskā pārvadātāja vārdā, nav tiesību uz atbrīvojumiem no atbildības un atbildības ierobežojumiem, kas paredzēti šajā konvencijā vai pārvadājuma līgumā, ja tiek pierādīts, ka viņi ir izraisījuši bojājumu 1. punktā aprakstītajā veidā.

22. pants

Atbrīvojumu no atbildības un atbildības ierobežojumu piemērošana

Šajā konvencijā vai pārvadājuma līgumā paredzētos atbrīvojumus no atbildības un atbildības ierobežojumus piemēro visās prasībās attiecībā uz pārvadājuma līgumā ietvertu preču zaudējumu vai bojājumu vai piegādes kavēšanos, ja prasības pamatojums izriet no līguma, civiltiesību pārkāpuma vai tai ir cits juridisks pamatojums.

VI NODAĻA

PRASĪBAS PERIODS

23. pants

Paziņojums par bojājumu

1. Ja saņēmējs pieņem preces bez atrunas, tas ir *prima facie* pierādījums par to, ka pārvadātājs ir piegādājis preces tādā pašā stāvoklī un daudzumā, kādā tās viņam tika nodotas pārvadāšanai.
2. Pārvadātājs un saņēmējs drīkst pieprasīt preču stāvokļa un daudzuma pārbaudi piegādes brīdī, klātesot abām pusēm.
3. Ja preču zaudējums vai bojājums ir acīmredzams, visas saņēmēja atrunas jānoformulē rakstiski, norādot bojājumu vispārējo veidu, ne vēlāk kā piegādes brīdī, ja vien saņēmējs un pārvadātājs nav kopīgi pārbaudījuši preču stāvokli.
4. Ja preču zaudējums vai bojājums nav acīmredzams, visas saņēmēja atrunas jāpaziņo rakstiski, norādot bojājumu vispārējo veidu, ne vēlāk kā 7 secīgu dienu laikā no piegādes brīža; šādā gadījumā cietusī puse norāda, ka bojājums tika radīts, kamēr par precēm bija atbildīgs pārvadātājs.
5. Kompensāciju par bojājumu, kas radies piegādes kavēšanās rezultātā, nemaksā, izņemot gadījumus, kad saņēmējs var pierādīt, ka viņš paziņojis par kavējumu pārvadātājam 21 secīgas dienas laikā pēc preču piegādes un ka pārvadātājs saņēmis šo paziņojumu.

24. pants

Prasību noilgums

1. Visām prasībām, kuras izriet no līguma, ko reglamentē ar šo konvenciju, iestājas noilgums pēc gada, kas sākas dienā, kad preces tika piegādātas vai tās bija jāpiegādā saņēmējam. Diena, kurā sākas noilguma laikposms, netiek iekļauta minētajā laikposmā.
2. Persona, pret kuru tiek celta prasība, noilguma laikposmā drīkst jebkurā laikā pagarināt šo laikposmu, par to rakstiski paziņojot cietušajai pusei. Šo laikposmu drīkst turpmāk pagarināt, iesniedzot vienu vai vairākus turpmākus paziņojumus.
3. Noilguma laikposma atlikšanu un pārtraukšanu reglamentē ar valsts tiesību aktiem, kurus piemēro pārvadājuma līgumam. Ar prasības celšanu tiesā par ierobežotas atbildības sadalīšanu visām prasībām, kas izriet no gadījuma, kura rezultātā radās bojājums, pārtrauc noilgumu.
4. Persona, kas saukta pie atbildības saskaņā ar šo konvenciju, drīkst celt pretprasību pat pēc šā panta 1. un 2. punktā paredzētā noilguma laikposma beigām, ja prasība tiek celta 90 dienu laikposmā, kurš sākas dienā, kad persona, kas celj prasību, ir panākusi izlīgumu vai ir saņēmusi paziņojumu par procesu, vai, ja prasība ir celta ilgākā laikposmā, kā paredzēts tās valsts tiesību aktos, kurā notiek tiesvedība.
5. Tiesības celt prasību, kuru noilgums iestājas laika gaitā, nedrīkst īstenot pretprasības vai ieskaitījuma veidā.

VII NODAĻA

LĪGUMU SLĒGŠANAS BRĪVĪBAS IEROBEŽOJUMI

25. pants

Līguma noteikumu anulēšana

1. Visi līguma noteikumi, kas paredzēti, lai izslēgtu, ierobežotu vai, kā noteikts 20. panta 4. punkta noteikumos, palielinātu pārvadātāja, faktiskā pārvadātāja vai viņu darbinieku vai aģentu atbildību šīs konvencijas nozīmē, lai atbrīvotu no pierādīšanas pienākuma vai samazinātu 23. un 24. pantā minētos prasību vai ierobežojumu laikposmus, ir spēkā neesoši. Visi noteikumi, ar kuriem preču apdrošināšanu piešķir pārvadātājam, arī ir spēkā neesoši.
2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta noteikumiem un neskarot 21. pantu, līguma noteikumi ir atļauti, precizējot, ka pārvadātājs vai faktiskais pārvadātājs nav atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies šādos gadījumos:
 - a) kuģa kapteiņa, loča vai jebkuras citas tādas personas rīcība vai nolaidība, kura strādā uz kuģa, uz stūmēja vai vilcēja kuģošanas laikā vai uz stumtas vai viltas karavānas tās veidošanas vai likvidēšanas laikā, pārvadātājam pildot 3. panta 3. punktā noteiktos pienākumus attiecībā uz komandu, ja vien rīcību vai nolaidību nav izraisījis nodoms radīt bojājumu vai neapdomīga darbība, apzinoties, ka šāds bojājums, visticamāk, radīsies;
 - b) ugunsgrēks vai sprādziens uz kuģa klāja, ja nav iespējams pierādīt, ka ugunsgrēks vai sprādziens ir noticis pārvadātāja, faktiskā pārvadātāja, viņu darbinieku vai aģentu vainas dēļ vai kuģa defekta dēļ;
 - c) defekti, kas konstatēti uz pārvadātāja kuģa, irēta vai fraktēta kuģa, ja pārvadātājs var pierādīt, ka šādus defektus nevarēja atklāt pirms reisa sākuma, neraugoties uz pienācīgu rūpību.

VIII NODAĻA

PAPILDU NOTEIKUMI

26. pants

Vispārēji zaudējumi avārijas gadījumā

Nekas šajā konvencijā nekavē pārvadājuma līguma vai valsts tiesību aktu noteikumu izmantošanu tās bojājumu summas un iemaksas aprēķinā, kas jāmaksā, lai segtu avārijas gadījumā radušos vispārējus zaudējumus.

27. pants

Citi piemērojami noteikumi un kodolpostījumi

1. Ar šo konvenciju netiek grozītas pārvadātāja tiesības vai pienākumi, kas paredzēti starptautiskās konvencijās vai valsts tiesību aktos attiecībā uz iekšzemes kuģniecības un jūras kuģu īpašnieku atbildības ierobežošanu.
2. Saskaņā ar šo konvenciju pārvadātāju atbrīvo no atbildības par bojājumiem, kurus radījis kodolincidents, ja kodoliekārtas operators vai viņa pilnvarota persona ir atbildīga par šādu bojājumu, ievērojot tās valsts normatīvos aktus, kura reglamentē atbildību kodolenerģijas jomā.

28. pants

Norēķinu vienība

Šīs konvencijas 20. pantā minētā norēķinu vienība ir speciālās aizņēmumu tiesības, kā noteicis Starptautiskais Valūtas fonds. Summas, kas minētas 20. pantā, ir jākonvertē valsts valūtā saskaņā ar šādas valūtas vērtību sprieduma datumā vai datumā, par kuru puses ir vienojušās. Līgumslēdzēja valsts valūtas vērtība, kas izteikta speciālajās aizņēmuma tiesībās, ir jāaprēķina saskaņā ar novērtēšanas metodi, kuru izmanto Starptautiskais Valūtas fonds un kura ir spēkā šo darbību un darījumu veikšanas datumā.

29. pants

Papildu valsts noteikumi

1. Gadījumos, kas nav paredzēti šajā konvencijā, pārvadājuma līgumu reglamentē ar tās valsts tiesību aktiem, par kuru puses ir vienojušās.
2. Ja šāda vienošanās nav panākta, ir jāpiemēro tās valsts tiesību akti, ar kuru pārvadājuma līgums ir visciešāk saistīts.
3. Ir jāpresumē, ka pārvadājuma līgums ir visciešāk saistīts ar valsti, kurā atrodas pārvadātāja galvenā darījumdarbības vieta brīdī, kad tika noslēgts līgums, ja iekraušanas osta, preču pārņemšanas vieta, izkraušanas osta, piegādes vieta vai nosūtītāja galvenā darījumdarbības vieta arī atrodas minētajā valstī. Ja pārvadātājam nav darījumdarbības vietas uz sauszemes un pārvadājuma līgums tiek noslēgts uz kuģa klāja, ir jāpresumē, ka līgums ir visciešāk saistīts ar valsti, kurā ir reģistrēts kuģis vai ar kuras karogu tas kuģo, ja iekraušanas osta, preču pārņemšanas vieta, izkraušanas osta, piegādes vieta vai nosūtītāja galvenā darījumdarbības vieta arī atrodas minētajā valstī.
4. Reālo pārvadātājam piešķirto garantiju attiecībā uz 10. panta 1. punktā minētajām prasībām reglamentē ar tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas preces.

IX NODAĻA

PAZIŅOJUMI PAR PIEMĒROŠANAS JOMU

30. pants

Pārvadājumi pa speciāliem iekšējiem ūdensceļiem

1. Katra valsts, parakstot, ratificējot, pieņemot, apstiprinot šo konvenciju vai pievienojoties tai, drīkst paziņot, ka tā nepiemēros šo konvenciju līgumiem, kas attiecas uz pārvadājumiem pa speciāliem iekšējiem ūdensceļiem, kuri atrodas tās teritorijā, kuriem nepiemēro starptautiskus kuģošanas noteikumus un kuri neveido saikni starp šādiem starptautiskiem ūdensceļiem. Tomēr šādā paziņojumā nedrīkst minēt visus galvenos minētās valsts ūdensceļus.
2. Ja pārvadājuma līguma mērķis ir preču pārvadāšana bez pārkraušanas gan tajos ūdensceļos, kuri nav minēti šā panta 1. punktā minētajā paziņojumā, gan tajos ūdensceļos, kas ir minēti šajā paziņojumā, šī konvencija vienādi attiecas uz minēto līgumu, ja vien attālums, kurš jānobrauc pa ūdensceļiem, kas ir minēti šajā paziņojumā, nav garāks.

3. Ja ir sniegts paziņojums saskaņā ar 1. punktu, jebkura cita Līgumslēdzēja valsts drīkst paziņot, ka tā nepiemēros šīs konvencijas noteikumus šajā paziņojumā minētajiem līgumiem. Saskaņā ar šo punktu izdarītais paziņojums stājas spēkā brīdī, kad valstī, kura ir izdarījusi paziņojumu saskaņā ar 1. punktu, stājas spēkā konvencija, bet ātrākais — brīdī, kad stājas spēkā konvencija valstī, kura ir izdarījusi paziņojumu saskaņā ar šo punktu.

4. Šā panta 1. un 3. punktā minētos paziņojumus drīkst pilnībā vai daļēji anulēt jebkurā laikā, paziņojot par to deponētāram un norādot datumu, kurā tie zaudē spēku. Šo paziņojumu anulēšana neietekmē jau noslēgtos līgumus.

31. pants

Valsts transports vai bezmaksas transports

Katra valsts drīkst šīs konvencijas parakstīšanas, ratifikācijas, apstiprināšanas, pieņemšanas vai pievienošanās tai brīdī vai jebkurā brīdī pēc tam paziņot, ka tā piemēros šo konvenciju arī:

- a) pārvadājuma līgumiem, saskaņā ar kuriem iekraušanas osta vai pārņemšanas vieta un izkraušanas osta vai piegādes vieta atrodas tās teritorijā;
- b) atkāpjoties no 1. panta 1. punkta, bezmaksas pārvadājumiem.

32. pants

Reģionālie noteikumi attiecībā uz atbildību

1. Katra valsts drīkst šīs konvencijas parakstīšanas, ratifikācijas, apstiprināšanas, pieņemšanas vai pievienošanās tai brīdī vai jebkurā brīdī pēc tam paziņot, ka attiecībā uz preču pārvadājumiem starp iekraušanas ostām vai pārņemšanas vietām un izkraušanas ostām vai piegādes vietām, no kurām vai nu abas atrodas tās teritorijā, vai viena atrodas tās teritorijā un otra atrodas tās valsts teritorijā, kura ir izdarījusi tādu pašu paziņojumu, pārvadātājs nav atbildīgs par bojājumu, kuru radījis kapteiņa, loča vai jebkuras citas tādas personas rīcība vai nolaidība, kura strādā uz kuģa, uz stūmēja vai vilcēja kuģošanas laikā vai uz stumtas vai vilktas karavānas tās veidošanas laikā, pārvadātājam pildot 3. panta 3. punktā noteiktos pienākumus attiecībā uz komandu, ja vien rīcību vai nolaidību nav izraisījis nodoms radīt bojājumu vai neapdomīga darbība, apzinoties, ka šāds bojājums, visticamāk, radīsies.

2. Noteikums attiecībā uz 1. punktā minēto atbildību stājas spēkā starp divām Līgumslēdzējām valstīm, kad šī konvencija stājas spēkā otrajā valstī, kura ir izdarījusi tādu pašu paziņojumu. Ja valsts ir izdarījusi paziņojumu pēc konvencijas stāšanās spēkā šajā valstī, noteikums attiecībā uz 1. punktā minēto atbildību stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc trīs mēnešu laikposma, kas sākas, iesniedzot paziņojumu deponētāram. Noteikumu attiecībā uz atbildību piemēro tikai pārvadājuma līgumiem, kas parakstīti pēc tā stāšanās spēkā.

3. Saskaņā ar 1. punktu izdarīto paziņojumu drīkst anulēt jebkurā brīdī, paziņojot par to deponētāram. Anulēšanas gadījumā 1. punktā minētie noteikumi attiecībā uz atbildību zaudē spēku nākamā mēneša pirmajā dienā pēc paziņojuma vai vēlākā, paziņojumā norādītā brīdī. Anulēšana neattiecas uz pārvadājuma līgumiem, kuri parakstīti, pirms noteikumi attiecībā uz atbildību ir zaudējuši spēku.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

33. pants

Parakstīšana, ratifikācija, pieņemšana, apstiprināšana, pievienošanās

1. Šī konvencija ir pieejama parakstīšanai visām valstīm vienu gadu deponētāra galvenajā mītnē. Parakstīšanas laikposm sākas dienā, kad deponētārs konstatē, ka visi konvencijas autentiskie teksti ir pieejami.

2. Valstis var kļūt par šīs konvencijas Pusēm:
 - a) parakstot to bez atrunām attiecībā uz ratifikāciju, pieņemšanu vai apstiprināšanu;
 - b) ar parakstu, kas ir jāraticē, jāpieņem vai jāapstiprina, un kam seko tā ratifikācija, pieņemšana vai apstiprināšana;
 - c) pievienojoties pēc parakstīšanai noteiktā termiņa beigām.
3. Ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus nodod glabāšanā depozitāram.

34. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī konvencija stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc trīs mēnešu laikposma beigām, kas sākas dienā, kurā piecas valstis ir parakstījušas šo konvenciju bez atrunām attiecībā uz ratifikāciju, pieņemšanu vai apstiprināšanu vai ir nodevušas glabāšanā depozitāram ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus.
2. Attiecībā uz katru valsti, kura paraksta šo konvenciju bez atrunām attiecībā uz ratifikāciju, pieņemšanu vai apstiprināšanu vai nodod glabāšanā depozitāram ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā, tā stājas spēkā tādā pašā veidā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc trīs mēnešu laikposma beigām, kas sākas dienā, kad konvencija tiek parakstīta bez atrunām attiecībā uz ratifikāciju, pieņemšanu vai apstiprināšanu vai ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenti tiek nodoti glabāšanā depozitāram.

35. pants

Denonsēšana

1. Līgumslēdzēja valsts drīkst denonsēt šo konvenciju pēc viena gada laikposma beigām pēc dienas, kurā tā stājas spēkā šajā valstī.
2. Paziņojumu par denonsēšanu nodod glabāšanā depozitāram.
3. Denonsēšana stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc viena gada laikposma beigām, kas sākas dienā, kad paziņojums par denonsēšanu tiek nodots glabāšanā, vai pēc garāka paziņojumā par denonsēšanu minēta laikposma.

36. pants

Pārskatīšana un grozīšana

Depozitārs sasauc Līgumslēdzēju valstu konferenci, lai pārskatītu vai grozītu konvenciju, pēc pieprasījuma, kuru ir iesniegusi vismaz viena trešdaļa no šīs konvencijas Līgumslēdzējām valstīm.

37. pants

Atbildības ierobežojumu summu un norēķinu vienības pārskatīšana

1. Neatkarīgi no 36. panta noteikumiem, ja tiek ierosināts pārskatīt 20. panta 1. punktā noteikto summu vai aizstāt 28. pantā noteikto vienību ar citu vienību un ja vismaz viena ceturtdaļa no šīs konvencijas Līgumslēdzējām valstīm ir to pieprasījušas, depozitārs iesniedz priekšlikumu visiem Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas, Reinas kuģniecības centrālās komisijas un Donavas komisijas locekļiem un visām Līgumslēdzējām valstīm un sasauc konferenci, kuras vienīgais mērķis ir mainīt 20. panta 1. punktā noteikto summu vai aizstāt 28. pantā noteikto vienību ar citu vienību.
2. Konferenci sasauc agrākais sešus mēnešus pēc dienas, kurā tika iesniegts priekšlikums.
3. Visām šīs konvencijas Līgumslēdzējām valstīm ir tiesības piedalīties konferencē, neraugoties uz to, vai tās ir vai nav 1. punktā minēto organizāciju locekles.

4. Grozījumus pieņem, ja par tiem balso divas trešdaļas no šīs konvencijas Līgumslēdzējām valstīm, kas pārstāvētas konferencē un piedalās balsojumā, un ja vismaz puse no šīs konvencijas Līgumslēdzējām valstīm ir pārstāvētas, notiekot balsojumam.
5. Apspriežot 20. panta 1. punktā minētās summas grozījumu, konference ņem vērā pieredzi, kas gūta gadījumos, kuru rezultātā radušies bojājumi, un jo īpaši radīto bojājumu apjomu, naudas vērtības izmaiņas un ierosinātā grozījuma ietekmi uz apdrošināšanas izmaksām.
6. a) Summas grozījums saskaņā ar šo pantu drīkst stāties spēkā agrākais piecus gadus pēc dienas, kurā šo konvenciju darīja pieejamu parakstīšanai, un agrākais piecus gadus pēc dienas, kurā stājās spēkā iepriekš saskaņā ar šo pantu veikts grozījums.
b) Summu nedrīkst palielināt tādā mērā, lai tā pārsniegtu šajā konvencijā noteiktos maksimālos atbildības ierobežojumus, kas palielināti par 6 % gadā, aprēķinot saskaņā ar salikto procentu principu, sākot no dienas, kurā šo konvenciju darīja pieejamu parakstīšanai.
c) Summu nedrīkst palielināt tādā mērā, lai tā trīskārt pārsniegtu šajā konvencijā noteiktos maksimālos atbildības ierobežojumus.
7. Depozitārs paziņo visām Līgumslēdzējām valstīm par visiem saskaņā ar 4. punktu pieņemtajiem grozījumiem. Grozījumu uzskata par pieņemtu astoņpadsmit mēnešus pēc paziņošanas dienas, ja vien šajā laikposmā vismaz viena ceturtdaļa no valstīm, kuras bija Līgumslēdzējas valstis lēmuma par grozījumu pieņemšanas laikā, nav informējušas deponētāru, ka tās nepieņems šo grozījumu; šādā gadījumā grozījums tiek noraidīts un nestājas spēkā.
8. Grozījums, kuru uzskata par pieņemtu saskaņā ar 7. punktu, stājas spēkā astoņpadsmit mēnešus pēc tā pieņemšanas.
9. Grozījums ir saistošs visām Līgumslēdzējām valstīm, ja vien tās nedenonsē šo konvenciju saskaņā ar 35. pantu ne vēlāk kā sešus mēnešus, pirms grozījums stājas spēkā. Denonsēšana stājas spēkā, stājoties spēkā grozījumam.
10. Ja grozījums ir pieņemts, bet vēl nav beidzies noteiktais astoņpadsmit mēnešu pieņemšanas laikposms, valstij, kura šajā laikposmā kļūst par Līgumslēdzēju valsti, grozījums, ja tas stājas spēkā, ir saistošs. Valstij, kura kļūst par Līgumslēdzēju valsti pēc minētā laikposma, ir saistošs grozījums, kas pieņemts saskaņā ar 7. punktu. Šajā punktā minētajos gadījumos valstij ir saistošs grozījums, līdzko tas stājas spēkā vai tikko šī konvencija stājas spēkā valstī, ja tas notiek pēc tam.

38. pants

Depozitārs

1. Šo konvenciju nodod glabāšanā Ungārijas Republikas valdībai.
2. Depozitārs:
 - a) nosūta pārbaudei visām valstīm, kuras piedalījās Budapeštas Konvencijas par līgumu par preču pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem pieņemšanas diplomātiskajā konferencē, šo konvenciju oficiālās valodas versijā, kura nebija pieejama konferences laikā;
 - b) informē visas iepriekš a) apakšpunktā minētās valstis par visiem priekšlikumiem grozīt saskaņā ar a) apakšpunktu nosūtīto tekstu;
 - c) nosaka datumu, kurā ir nodrošināta visu šīs konvencijas oficiālo valodu versiju savstarpēja atbilstība un kurā tās var uzskatīt par autentiskām;
 - d) paziņo visām iepriekš a) apakšpunktā minētajām valstīm saskaņā ar c) apakšpunktu noteikto datumu;
 - e) nosūta visām valstīm, kuras tika uzaicinātas uz Budapeštas Konvencijas par līgumu par preču pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem pieņemšanas diplomātisko konferenci un kuras ir parakstījušas šo konvenciju vai pievienojušas tai, sertificētas pareizas šīs konvencijas kopijas;

- f) informē visas valstis, kuras ir parakstījušas šo konvenciju vai pievienojušas tai:
- i) par jebkuru jaunu parakstīšanas, paziņošanas vai deklarēšanas gadījumu, norādot parakstīšanas, paziņošanas vai deklarēšanas datumu;
 - ii) par konvencijas spēkā stāšanās datumu;
 - iii) par jebkuru šīs konvencijas denonsēšanas gadījumu un datumu, kurā šādai denonsēšanai ir jāstājas spēkā;
 - iv) par jebkuru grozījumu, kas pieņemts saskaņā ar šīs konvencijas 36. un 37. pantu, un par šāda grozījuma spēkā stāšanās datumu;
 - v) par jebkuru paziņojumu, kas jāveic saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem.

3. Pēc šīs konvencijas stāšanās spēkā deponitārs nosūta ANO sekretariātam sertificētas pareizas šīs konvencijas kopijas reģistrēšanai un publicēšanai saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 102. pantu.

SASTĀDĪTS Budapeštā, 2001. gada divdesmit otrajā jūnijā vienā oriģināleksempļārā angļu, franču, krievu, nīderlandiešu un vācu valodā; visi teksti ir vienlīdz autentiski.

TO APLIECINOT, attiecīgi valdību pilnvarotie ir parakstījuši šo konvenciju.
